ניתלי ליה קמ"ל אמר מר מנין (ו) שיש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף ששעיר זה תולה מנין מאי קא קשיא ליה הכי קא קשיא ליה השתא דאמרת חטאים דומיא דפשעים מה פשעים דלאו בני קרבן אף חטאים נמי דלאו בני קרבן אימא מה פשעים דלאו בני קרבן לעולם אף חטאים דלאו בני קרבן לעולם ומאי נינהו אין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף אבל יש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף כיון דכי מתידע ליה בר קרבן הוא אימא לא ליתלי וכי תימא אין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף שעיר הנעשה בחוץ ויוה"כ מכפר ס"ד אמינא ניפוך מיפך אמר קרא [1]לכל חטאתם מכלל דבני חטאות נינהו ונתכפר כפרה גמורה אי כתיב מחטאתם בדקא אמרת השתא דכתיב לכל חטאתם להנך דאתו לכלל חטאת וכי מאחר שאינו מכפר למה תולה אמר ר' זירא לומר שאם מת מת בלא עון א"ל רבא אם מת מיתה ממרקת אלא אמר רבא להגן עליו מן היסורין: אין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף שעיר הנעשה בחוץ ויוה"כ מכפר כו': מכדי איתקושי איתקוש להדדי ונכפר פנימי אדידיה ואדחיצון ונפקא מינה להיכא דלא עבד חיצון אמר קרא [2]אחת (ו)כפרה אחת מכפר ואינו מכפר שתי כפרות ונכפר חיצון אדידיה ואמאי דעביד פנימי נפקא מינה לטומאה דאירעה בין זה לזה אמר קרא [2]אחת בשנה (ו)כפרה זו לא תהא אלא

ומאי נינהו אין בה ויש בה. ולא נעי למימר אין בה ואין בה ומאי מסוס דהא שעירי הרגלים ושעירי ראשי חדשים מכפרים ס"ד נפיק מיפך כתיב התם לה' חטאת שאין מכיר בו אלא ה' ואפי' לר' שמעון דלא דרש לה' לא ס"מ למינקט מאי נינהו אין בה ואין בה מסוס היקשא דמתניתין על מה שזה מכפר זה מכפר:

ונכפר כפרה גמורה. וא"ת ומי עדיף משעיר המשתלח דאינו אלא תולה כדאמר בפרק בתרא דכריתות (דף כה.) דחייבי חטאות ואשמות ודאין חייבים להביא אחר יוה"כ וי"ל דהכא ממשמעות דקרא קא פריך דוכפר לכל חטאתם משמע שמכפר לגמרי כל החטא אבל גבי שעיר המשתלח לא כתיב לכל חטאתם אלא גבי וידוי ולא גבי כפרה: **מאי** לכל חטאתם דאתי לכלל חטאת. תימה דפריך בפרק בתרא דכריתות (דף כו.) גבי שעיר המשתלח אימא כי מתידע אחר יוה"כ נמי לא מייתי חטאת ואמאי הא בדידיה נמי כתיב לכל חטאתם וי"ל דהתם נמי כיון שנודע לו קודם יוה"כ שהיה בספק והיה לו להביא אשם תלוי אלא שעיר המשתלח מכפר אפי' כשנודע לו אחר יוה"כ ידיעה ודאית לא יצטרך להביא חטאת דשפיר מיקרי אתי לכלל חטאת הואיל ואתא לכלל אשם אבל פשיטא היכא דלא נודע לו כלל אפי' ידיעת ספק קודם יוה"כ שיביא חטאת כשיודע לו מדרשה (ב) דכל חטאתם כדדרש הכא אי נמי גבי שעיר המשתלח ליתן למידרש דוקא הנך דאתו לכלל חטאת שהרי מכפר על כמה עבירות שאינן כלל בני קרבן על עשה ועל לא תעשה ושאר עבירות אי נמי שעיר המשתלח עדיף שתולה כי אתיידע ליה סמוך לשקיעת החמה כדפרישית:

(ו)**מה** פנימי אין מכפר אלא על דבר שיש לו ידיעה אף חיצון וכו'. ואם תאמר התינח לר' שמעון דלא דרש חטא שאין מכיר בו אלא ה' דאיצטריך היקשא דלא מכפר חיצון (ג) אתרגלים אלא לר' יהודה אמאי איצטריך היקשא הא ע"כ חיצון מכפר אחין בה ויש בה דבמאי מוקמת ליה דליכא למיפרך דנפיך מיפך חיצון אתרגלים דהא כתיב לה' חטאת שאין מכיר בה אלא ה' ואין לומר דאיצטריך היקשא דלא מכפר אשאר עבירות אלא בטומאת מקדש וקדשיו דמלשון מתניתין משמע דאיצטריך אחין בה ויש בה ואי לאו היקשא הוה מוקמינן כפרת חיצון באין בה ואין בה דטומאת מקדש וקדשיו וכפרת ר"ח ודרגלים באין בה ואין בה בשאר עבירות ולא הוי דרשינן הואיל וזה בא בזמן קבוע (ד) מה זה אין מכפר אלא על טומאת מקדש וקדשיו כו' כדדרש תנא דבי ר' ישמעאל אלא הוי דרשינן מה זה מכפר אחין בה ואין בה אף זה כו' אבל השתא דאיכא היקשא דחיצון מפנימי על כרחך דרשינן כדדרש תנא דבי ר' ישמעאל: **ניכפר** פנימי אדידיה ואדחיצון. אע"ג דלא אתי אלא חטאת אין לחוש כדפרישית לעיל:

ונפקא מינה היכא דלא עבד חיצון. ואם תאמר א"כ חיצון למה בא בכל וי"ל משום טומאה שאירעה בין זה לזה: **כפרה** אחת מכפר ואין מכפר שתי כפרות. ואם תאמר אמאי לא משני דאי מכפר נמי אדחיצון אם כן תהיה כפרה זו פעמים בשנה וי"ל דאין לחוש כיון דעיקר כפרתו הכתובה בו דהיינו יום בה ואין בה לא תהא אלא פעם אחת בשנה ואם תאמר תיפוק ליה מדאיתקש חיצון לפנימי דבעינן שלא תהא כפרת חיצון אלא פעם אחת בשנה תדע מדקאמר בסמוך גבי חיצון האי שעירי רגלים ושעירי ר"ח מכפרין פירוש ואם כן הויא פעמים בשנה וכן לקמן פריך והא כי כתיב אחת בשעיר הפנימי כתיב ומשני מדאתקש חיצון לפנימי ובסמוך נמי דפריך ומיכפר חיצון אדידיה ואדפנימי ליתי דאין חיצון מכפר ב' כפרות מדאיתקש וי"ל דכיון דלא כתיב אחת בגופיה דחיצון אלא דיליף בהיקשא ליה לן למעוטי שלא יכפר פנימי אדחיצון וחיצון אדפנימי ואדרבה מכח היקשא אית לן לומר על מה שזה מכפר זה מכפר ומכח דאיתקוש להדדי הוא דפריך אבל חיצון ור"ח ודרגלים דלא איתקוש להדדי פריך בסמוך אפיר הא שעירי רגלים ושעירי ר"ח מכפרים דלעניין כפרת אחרים הוי כאילו כתיב אחת בשנה בגוף דחיצון: **וניכפר** חיצון אדידי' ואמאי דעביד פנימי. ואם תאמר המקשה דלא ידע הך דרשה אחת בשנה אמאי לא פריך דליכפרו לו ליתלו תרוייהו אפנימי ותו לא וי"ל דאהך קושיא ודאי ידע שיתרץ לו אחת בשנה הואיל וחיצון אינו מכפר כפרה אחרת אלא זו אבל אפירכא דפריך ומיכפר חיצון אדידיה ואדפנימי לא מיסתבר ליה למקשה דנימעוט מאחת בשנה כיון דעיקר כפרתו לא הוי דפנימי אי נמי י"ל דסברא הוא שלא יבאו שניהם על דבר אחד ולא יועיל זה בלא זה וזה אין סברא לומר שיועיל ולא בא חיצון אלא משום טומאה שאירעה בין זה לזה והשתא אתי שפיר דקאמר לעיל ונפקא מינה היכא דלא עביד חיצון ולא קאמר נפקא מינה להגן ביני ובינו דהיכא דעביד חיצון אח"כ לא יכפר פנימי אדחיצון כדי שלא יבא חיצון אטומאה שאירעה בין זה לזה בלבד וא"ת אמאי דעביד אדפנימי לחוד והוי פנימי לתלות וחיצון לכפרה וי"ל דאי חיצון מכפר לגמרי אם כן לא אתי לכלל חטאת והיאך יתלה על זה פנימי: **לטומאה** שאירעה בין זה לזה. הכא לא קאמר ונפקא מינה להיכא דלא עבד פנימי דדקאמר לעיל דפנימי קרב קודם חיצון [3] ואי ליכא אלא חד יעבו פנימי ולא חיצון:

כפרה זו לא תהא בו'. פ"ה דלאו היינו קרא דלעיל ונראה דסברתו דלא מצינו למדרש הך דרשה מקרא קמא אע"ג דכתיב ביה נמי אחת בשנה משום דלא סגי דליכתוב אחת בלא שנה ולא מצינו למידרש מייה אלא דרשה קמייתא דאין מכפר שתי כפרות (ו)(ורש"י) [ור"י] מפרש דהא דרשה נמי שמעינן מקרא קמא מדלא כתיב אחת בעשור וכתיב בשנה וקרא אחרינא איצטריך לשום דרשה: אלא

1. וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם וכן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם: ויקרא טז טז
2. וכפר אהרן על קרנתיו אחת בשנה מדם חטאת הכפרים אחת בשנה יכפר עליו לדרתיכם קדש קדשים הוא ליי: שמות ל י

רבינו חננאל

שמעון דאמר ממקומו הוא מוכרע. ורייק האי תנא מדלא כתיב על חטאתם אלא לכל חטאתם להגן דאתי לכלל חטאת. ומאן נינהו מי שיש בו ידיעה בתחלה ואין בו ידיעה בסוף עדיין דלכי מיתידע ליה בעי לאיתויי קרבן. ומאחר שאינו מכפר למה תולה. אמר רבא להגן עליו מן היסורים. אבל אם מת מיתה ממרקת עונו: **מתני'** אין בה ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף כו':

הגהות הב"ח

(א) גמ' מנין ליש בה: (ב) תוס' ד"ה מאי וכו' מדרשא דלכל חטאתם: (ג) שם ד"ה מה וכו' חיצון אדרגלים: (ד) בא"ד קבוע וזה בא בזמן קבוע מה זה:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה לטומאה וכו' ואי ליכא אלא חד יעשו פנימי ולא חיצון. תמוה דא"א לעשות פנימי בלא הגבלה. אח"כ ראיתי בספר מעין החכמה לנעל עפי אלמוגים שעתד בזה:

(ו) [וקמן יז:], (ב) [ויקרא טז], (ג) [ולימד. רש"ן], (ד) [שיך לקף ט.], (ה) [שיך למסנה דלעיל ב.], (1) [ומולי ג"ל וכ"ש והייט כרבינו שמואל אי רבינו שמשון].

כפרתן שוה. ונפקא מינה לטומאה שאירעה בין זה לזה: **אלא למאי הלכתא איתקש.** הואיל דלאו לידיעה איתקוש כדתנן במתני' [ג.]: **אינו מכפר בשאר עבירות.** אלא בטומאת מקדש וקדשיו כדדרשינן לעיל [ז:]: **מאי טעמא דרבי יהודה.** דאמר כל האחרים מכפרין על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף חוץ משל יוה"כ: **לחטאת לה'.** בשל רשם חדש כתיב: **הביאו כפרה.** להפיס דעתה של לבנה: **מ"כ.** דלכדר"ש בן לקיש לחודיה הוא דאתא: **ונכפר נמי בשאר עבירות.** כל חטא שלא נודע להם קרא סתמא כתיב: **וזה בא בזמן קבוע.** שעיר יוה"כ דחילון: **מה זה אינו מכפר כו'.** דהא איתקש לפנימי: **הא נמי דתנא דבי רבי ישמעאל.** הואיל וזה בא בא' וליף להו אי מדרשא חדש אי מדיוס הכפורים: **מרובה כפרתו.** של יוה"כ שהוא מכפר על כל עבירות תאמר ברגלים ואע"ג דכתיב בהו (לקמן ט.) אימא לא מכפרי אחידי דעון כרת: התם

אלא אחת בשנה: ולר' ישמעאל דאמר אין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף בר קרבן הוא שעיר הנעשה בחוץ אמאי מכפר על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף האי שעירי הרגלים ושעירי ראשי חדשים מכפרין סבר לה כר"מ דאמר [6]כל השעירים כפרתן שוה על טומאת מקדש וקדשיו אלא למאי הלכתא איתקש חיצון לפנימי מה פנימי אינו מכפר בשאר עבירות אף חיצון אינו מכפר בשאר עבירות: על שאין בה ידיעה בתחלה ולא בסוף שעירי רגלים ושעירי ראשי חדשים מכפרין דברי ר' יהודה: א"ר יהודה אמר שמואל מ"ט דר' יהודה אמר קרא [7]ושעיר עזים אחד לחטאת לה' חטא שאין מכיר בו אלא ה' יהא שעיר זה מכפר והאי מיבעי ליה לכדר"ל [8]דאמר ר"ל מה נשתנה שעיר של ר"ח שנאמר בו לה' אמר הקב"ה שעיר זה יהא כפרה [9]על [10]שמיעטתי את הירח א"כ לימא קרא על ה' מאי לה' לכדאמרן ואימא כוליה להכי הוא דאתא א"כ נימא קרא חטאת ה' מאי לה' שמעת מינה תרתי ונכפר נמי אפי' בשאר עבירות תנא דבי ר' ישמעאל הואיל וזה בא בזמן קבוע וזה בא בזמן קבוע מה זה אינו מכפר אלא על טומאת מקדש וקדשיו אף זה אינו מכפר אלא על טומאת מקדש וקדשיו אשכחן שעירי ראשי חדשים שעירי הרגלים מנלן וכי תימא הא נמי כדתנא דבי ר' ישמעאל איכא למיפרך אי מדראש חדש שכן תדיר אי מדיום הכפורים שכן מרובה כפרתו וכי תימא

הא

אלא פעם אחת בשנה. אע"ג דכי מתידע ליה אחר יוה"כ מגיח חטאת מ"מ כפרה זו של תלויה אינה אלא פעם אחת מ"ג לא מיקרי פעמים בשנה אלא כשזמנן קבוע: ולרבי ישמעאל דאמר לא בעי ידיעה בתחלה כו' ופשיטא ליה להש"ס דלא בעי אפי' ידיעת בית רבו לפי המסקנא דמוקי (לעיל דף ה.) מתני' כרבי דלא מסתבר ליה שיסבור שוס תנא דידיעת בית רבו שמה ידיעה אלא רבי: **חיצון אמאי מכפר.** וליכא למימר שיתלה על שם בה ויש בה היכא דאתידע ליה סמוך לשקיעת החמה דהאי בר קרבן הוא אע"ג דגבי שעיר הפנימי אי לאו קרא דחטאים דומיא דפשעים ה"א דתולה מ"מ הואיל וגלי לך קרא התם דלא מכפר אחידי דבר קרבן סברא הוא דכולהו נמי לא מכפרי והשתא אתי שפיר הא דקאמר לקמן אמילתיה דר"ש אשעירי רגלים ע"כ אין מכפרים אלא אאין בה ואין בה ולא מוקמה אים בה ויש בה ואתידע ליה סמוך לשקיעת החמה אבל אין נראה לומר דהא דלא קאמר הכא דמכפר אים בה ויש בה ואתידע ליה סמוך לשקיעת החמה משום דחילון איתקש לפנימי ובסמוך דקאמר אלא למאי הלכתא איתקש להדדי המ"ל דאיתקש להכי אלא דבלאו הכי משני שפיר דלקמן אמילתיה דר"ש גבי שעירי רגלים לא יתישב בכך: **על** שאין בה ידיעה **לא** בתחלה **ולא** בסוף. ופ"ת ולרבי ישמעאל נפיק וניתא דפנימי מכפר אאין בה ואין בה ושעיר החילון אים בה ואין בה דהא אין בה ואין בה אתי לכלל חטאת לרבי ישמעאל וי"ל דמ"מ טפי אתי לכלל חטאת יש בה ואין בה דדבר שיש בה ידיעה מעיקרו בקל יכול ליזכר מדבר שלא היתה לו ידיעה מעולם ולפי המסקנא דרבי ישמעאל סבר לה כר"מ דכל השעירים כפרתן שוה אתי שפיר דלא מ"ל נפיק מיפך דהא בר"ח כתיב לה' שאין מכיר בו אלא ה' ופ"ת לרבי ישמעאל למאי איצטריך לכל חטאתם וי"ל כי היכי דלא נימא דנכפר כפרה גמורה: **סבר** לה בר"מ. ולאו דוקא כר"מ דר"מ בעי ידיעה בתחלה דקתני לקמן דכולהו מכפרין על שאין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף ואילו לר' ישמעאל האי בר קרבן הוא: **מאי** טעמא דר' יהודה. ופ"ת מאי קבעי הא ע"כ ליכא לאוקומה לכפרה דרגלים ודר"ח אלא באין בה ואין בה דאיש בה ידיעה בתחלה או בסוף פנימי וחילון מכפרין וי"ל דבעי מאי טעמא דמכפרי אטומאת מקדש וקדשיו אימא בשאר עבירות אי משום בנין אב דתני דבי ר' ישמעאל הא איכא למיפרך כדפריך בסמוך מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו ומשני לחטאת לה' חטאת שאין מכיר אלא ה' וכיון דמכפר אאין בה ואין בה לא שייך למיפרך מה ליוה"כ כו' דגילוי מילתא בעלמא הוא דחטאת דקרא היינו טומאת מקדש וקדשיו כדאמר בסמוך: **שעיר** זה יהא כפרה עלי. פירש בערוך שעיר זה כפרה לישראל ועלי לקבוע זמן כפרה זו וקבעתי בר"ח להפיס דעתה של ירח: **הואיל** וזה בא בזמן קבוע. פ"ה שעיר חילון וכן נ"ל דאי מפנימי גמר בסמוך דפריך מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו ה"ל למיפרך שכן נכנס דמה לפני ולפנים ועוד אדיליף מפנימי נילף משעיר המשתלח דמכפר אשאר עבירות אע"ג דשעיר המשתלח אין קרבן פנימי נמי לאו קרבן גמור הוא דנשרף חוץ למחנה ואית לן למילף טפי משעיר המשתלח דהוי חוץ מחוץ אבל השתא דגמר מחילון ניחא טפי דדמו אהדדי טפי משעיר המשתלח וניחא נמי דאיצטריך לעיל היקישא דחילון מכפר מפנימי דאין ללמוד מפנימי מבנין אב דחוץ מפנים לא יליפין ופ"ת אי מחילון גמר תפשוט מהכא דדבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בבנין אב דחילון גופיה לא ידעינן דמכפר אטומאת מקדש וקדשיו אלא משום דהוקש לפנימי ובעיא היא בפ' איזהו מקומן (זבחים דף נ.) וי"ל דהאי לא חשיב בנין אב אלא גילוי מילתא בעלמא כדמוכח בסמוך והשתא נמי אי"ש דקאמר ואיתקוש שעירי רגלים לשל ר"ח אע"ג דשל ר"ח לא ידעינן אלא בבנין אב דחילון ומיהקשא דפנים ובקונטרס פירש בסמוך דדבר הלמד בבנין אב חוזר ומלמד בהיקש וילפינן שעירי רגלים מר"ח אע"ג דר"ח לא ידעינן אלא בבנין אב מיוה"כ ופ"ת לומר כך דהא בעיא היא בפרק איזהו מקומן (שם דף נא.) אי דבר הלמד בבנין אב חוזר ומלמד בהיקש אי לא ועוד דהכא גרע מדבר הלמד בהיקש דאינו חוזר ומלמד בהיקש כדפ"ה גופיה בסמוך דהכא שעירי רגלי מדשים גמרינן משעיר החילון דגמר בהיקש מפנימי[1]:

אף זה אינו **מכפר** כו'. ואין להקשות וניתא מהאי בנין אב דליכפר נמי ר"ח אכפרה דחילון דהא איתקש חילון לפנימי אלא תהא כפרתו פעמים בשנה ועוד דלענין זה איכא למיפרך מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו דהשתא ליכא למימר גילוי מילתא הוא דקרא דר"ח לא משמע אלא אאין בה ואין בה: **שעירי** רגלים מנ"ל. הכא אין לפרש מנין דלא מכפרי נמי אשאר עבירות כדבעי לעיל אדר"ח דא"כ מאי פריך בסמוך שכן תדיר שכן מרובה כפרתו אדרבה כ"ש דנילף מהתם דאע"ג דחמירי לא מכפרי נמי אשאר עבירות אלא יש לפרש מנלן דמכפרי אטומאת מקדש וקדשיו דליכא כרת אימא דלא מכפר אלא בשאר עבירות דליכא כרת כיון דאין כפרתו מפורשת ולא דמי לדר"ח שמפורשת דחטאת שאין מכיר בו משמע כל חטאים שאינם כדפירש הקונטרס בסמוך ולהכי בעי מנלן דלא מכפרי נמי אשאר עבירות ולהכי נמי חשיב לה בסמוך גילוי מילתא בעלמא: **שכן** מרובה כפרתו. פ"ה מרובה כפרה של יום והדין עמו דאין לפרש שמכפר על טומאת מקדש וקדשיו דאית בהן כרת דהא היא גופה בעינן למילף וא"ת והיכי בעי למילף מדיוה"כ והא דבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בבנין אב ומה צריך פירכא דשכן כפרה מרובה וי"ל דאיצטריך האי פירכא דלא נילף מדר"ח דאי פרכת מה לדר"ח שכן תדיר נימא יוה"כ יוכיח אבל השתא דאיכא פירכא ליכא למימר תוכיח וא"ת ונילף במה הלד מתרוייהו וי"ל דאיכא למיפרך שכן מרובה כפרתו דר"ח הואיל ותדיר חשיב קלת מרובה כפרה:

הא

מסורת הש"ס

ה) [לעיל ב:], כ) חולין ס:, ג) זהו סוד מסודות הקבלה ואין להבינו כמשמעו מ"ו כי כל כבודה בת מלך פנימה, ד) [בס"ה: עלין], ה) [במדבר כח], ו) [וע"ע תוספות זבחים נ. ד"ה לא ניכמוכ],

תורה אור השלם

1. ושעיר עזים אחד לחטאת לה' על עלת התמיד יעשה ונסכו: במדבר כח טו

מוסף רש"י

כל השעירים. כל שעירי מוספין, כין שעיר הנעשה בחוץ ביום הכפורים, כין של רגלים כין של ראשי חדשים, בפרתן שוה. כולן מכפרים על כל, כין על שאין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף, כין על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף, כין על טהור שאכל אם הטמא, ונפקא מינה לטומאה שאירעה בין זה לזה, אבל שעיר הנעשה בפנים לא נתלקו עליו שאינו מכפר עם אלו ולא אלו תולין את תלייתו כשיש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף כדאמר בגמ' (לעיל ב:). חטא שאין מכיר בו אלא ה' יהא שעיר זה מכפר. ופאר השעירים (במדבר כח טו). שנאמר בו לה'. בכולהו רגלים כתיב ושעיר חטאת אחד ולא כתיב בהו לה' (חולין ס:).

אסיקנא דשני השעירים הנעשה בחוץ והנעשה בפנים אינן מכפרים בשאר עבירות. אלא בטומאת מקדש וקדשיו בלבד: **מתני'** על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף כו'. מאי טעמא דכתיב ושעיר עזים אחד לחטאת לה'. חטא שאין מכיר בו אלא ה'. שעיר זה מכפר. [6] ואחריתי יהא כפרה לפני שמיעטתי את הירח. ואקשי' [ויכפר] שעיר ר"ח אשאר עבירות. ודחינן תנא דבי ר' ישמעאל הואיל וזה בא בזמן קבוע ושעיר יום הכפורים בא בזמן קבוע. מה שעיר יום הכפורים אין מכפר אלא בטומאת מקדש וקדשיו. אף זה כן.

---

6) חולי ל"ל ואמרינן תו.

הא גמרינן ר"ח מיוה"כ ולא פרכינן. הכא לא גרסינן שכן מרובה כפרה דר"מ מיוה"כ קולא בעינן למילף שלא יכפרו נמי בשאר עבירות ולא שייכא האי פירכא דמומרא אלא גרסינן ולא פרכינן ותו לא והיינו פירכא שכן אינו תדיר: **כדאמר** רב **חמא שעיר ושעיר בו'.** תימה ועצלת אלא כתיב ביה ושעיר מנ"ל אי בבנין אב דשאר רגלים תפשטו מהכא דכר הלמד בהיקש מחזר ומלמד בבנין אב ועוד דאי בבנין אב אתי למילף בקמא דבתר ר"מ נכתוב ושעיר ואינך ניתי בבנין אב ושמא יש לפרש דלא דריש הכא אלא בהוה שעיר דכתיב בתר ר"מ ואינך ושעיר לשוס דרשה וממילא אתו שאר רגלים דכיון דגלי בחד הוו אחריני למד סתוס מן המפורש ואפילו בנין אב לא צריך ולקמן דפריך מעצלת ויוה"כ עיקר קושייתו מיוה"כ ופריך דוקא לר"מ משוס דאמר כל השעירים כפרתן שוה ואפילו ביוה"כ ור"ת פי' הר"ג שמיך אהיקשא דרבי יוסה כדמסיק לקמן ולא נקט אלא תחלת סוגיא דלקמן [6]דהוי כמו וכו' ואע"ג דר' יהודה אית ליה היקשא דבמועדיכם וכר"מ מ"מ לא מסתבר ליה לרבי יהודה לומר שיהו כל השעירים כפרתן שוה כמו שאומר ר"מ משוס דעדיפא ליה היקשא דחילון לפנימי ואית לן למימר דאין מכפר ב' כפרות וגם שלא תהא כפרתו פעמים בשנה ולר' מאיר עדיפא היקשא דמועדות:

אבל חטא שפופו ליודע כמי שיש בה ידיעה לכפוף דמי. ופ"ת ולפ"ז אמאי הולכך לשנויי לעיל דר' ישמעאל סבר לה כר"מ נימא דחילון מכפר אאין בה ואין בה שפופו ליודע דאהאי לא מכפר רגלים ור"מ דכיון שפופו ליודע לא קרינן ביה חטא שאינו מכיר בו אלא ה' ויש לומר כיון דהאמת דלר' יהודה חטא שפופו ליודע מכפרים רגלים ור"מ לא מסתבר ליה להש"ס שיחלוק עליה רבי ישמעאל בדבר זה:

אי מה להלן עולין בו' ונפקא מינה **היכא דנשבר הציץ בו' וציץ נפקא מינה לטומאה שאירעה בין זה לזה.** ואם תאמר אמאי לא משני כדמשני בסמוך דאין אחר נוגע אותו עון וי"ל דאין לא מקרי אחר לגבי ר"מ כיון דעולין לא כתב בר"מ אלא דיליף מאין אבל אעון העבה דכתיב בר"מ משני שפיר בסמוך דאין אחר נוגע אותו ומהר"ר שמואל מפרש מה להלן עולין כלומר דאין מכפר אקרבן עד שיהא מרובה ור"מ מכפר על עון המקריב שהקריבו בטומאה והשתא אין אנו צריכין לנפקותא דנשבר הציץ ומשני עון העבה כתיב פי' עון דלא שייך אלא בעבה ועולין שייך אף בקרבן אי נמי עון העבה ולא עון הכהן: **וניכפר** ר"ח אדידיה ואדציץ. פירוש קרבן שקרב בטומאה בשעה שקרב ר"מ דקרבנות שקרבו בטומאה קודם ר"מ אין סברא שיכפר דהיאך יכפר למפרע מה שכבר קרב בטומאה: **וניכפר** ציץ אדידיה ואדר"ח. ופ"ת ואמאי לא משני דעון אחד הוא נוגע ולא ב' עונות ויל דגבי ציץ כתיב עון הקדשים וטומאת בשר ועולין הוו תרוייהו עון הקדשים ועוד עון הקדשים משמע שפיר ב' עונות דקדשים משמע קדשים הרבה: **אמר** קרא אותה. אפירכא קמייתא לא מצי לשנויי הכי דאותה דאותה משוס פירכא דלקמן דרגלים אמאי לא מכפרי אדר"ח ודרשה דרב אשי נמי איצטריך לר"ש כר' יהודה דלא משמע ליה אותה כדלקמן: **הכא** נמי שעיר ושעיר. אהיקשא דר' יוסה סמיך כדפרישית לעיל:

ואיתקוש

הא גמרינן ר"ח מדיוה"כ ולא פרכינן התם כפרה מיכתב כתיבא גלויי מילתא בעלמא הוא אבל הכא איכא למימר כולה מילתא לא גמרינן אלא כדא"ר חמא בר' חנינא [6]שעיר ושעיר ה"נ שעיר ושעיר ואיתקוש שעירי רגלים לשעירי ראשי חדשים מה שעירי ראשי חדשים אינן מכפרין אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף אף שעירי הרגלים אינן מכפרין אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף: איבעיא להו כי אמר ר' יהודה על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף הני מילי בחטא שאין סופו ליודע אבל חטא שסופו ליודע כמי שיש ידיעה בסוף דמי ושעיר הנעשה בחוץ ויוה"כ מכפר או דלמא אפילו חטא שסופו ליודע השתא מיהא חטא שאין מכיר בו אלא ה' קרינא ביה ת"ש דתניא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף וחטא שסופו ליודע שעירי הרגלים ושעירי ר"ח מכפרים דברי ר"י: ר"ש אומר שעירי הרגלים מכפרין אבל לא שעירי ר"ח וכו': א"ר אלעזר א"ר אושעיא מאי טעמיה דר"ש אמר קרא [1]ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה והאי קרא בשעיר דר"ח כתיב ויליף עון עון מציץ נאמר כאן עון ונאמר להלן [2]עון מה להלן טומאת בשר אף כאן טומאת בשר אי מה להלן עולין אף כאן עולין עון העדה כתיב מכדי מיגמר גמרי מהדדי נכפר דר"ח אדידיה ואדציץ נפקא מינה להיכא דנשבר הציץ אמר קרא עון עון אחד הוא נושא ואין נושא ב' עונות ונכפר ציץ אדידיה ואדר"ח נפקא מינה לטומאה דאירעה בין זה לזה אמר קרא אותה אותה נושא עון ואין [6] אחרת נושא עון רב אשי אמר כתיב הכא עון העדה עדה ולא קדשים והתם כתיב עון הקדשים קדשים ולא עדה אשכחן שעירי ראשי חדשים דמכפרי על טהור שאכל את הטמא שעירי רגלים דמכפרי על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף מנלן כדאמר ר' חמא ברבי חנינא [3]שעיר ושעיר ה"נ שעיר ושעיר

ואיתקוש

הטס כפרה. בגופיה כתיב (במדבר כח) לחטאת לה' פירש לך הכתוב בו כפרה על חטא שאינו ידוע ומשמע דכל חטאים שאינם ידועים במשמע: **גלוי מילתא בעלמא הוא.** דגמרי מיוה"כ שלא יכפר אלא (ב) טומאת מקדש וקדשיו הלכך ליכא למיפרך מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו דהא לא גמרינן מיניה כפרה אלא מיעוטא הוא דגמרינן מיניה (ג) אבל כולה מילתא כגון שעירי הרגלים דלא מיפרשא כפרה דידהו לכפר הוא דכתיב בהו ולא פירש על מה (ד) ופ"ת בא ללמוד משל יוה"כ שיכפר על טומאת מקדש שהוא עון כרת פרכינן מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו: **שעיר ושעיר.** שעיר הוה מצי למיכתב בכולהו וכתיב ושעיר וי"ו מוסיף על ענין לאשון להקיש ומהו להיקש איתקוש שעירי הרגלים לשל ר"ח והוא כבר למד בבנין אב מיוה"כ ודבר הלמד בבנין אב חוזר ומלמד בהיקש. כל המלמד בכל המדות חוזר ומלמד חוץ מהלמד בהיקש אאין חוזר ומלמד בהיקש בקדשים והכי אמרינן בזבחים בפרק איזהו מקומן (דף מט:): **שפופו ליודע.** כגון שרשומה שנטמא ונכנס למקדש וסופו להודיעו: **ואוסה נתן לכם.** בשעיר החטאת אשר דרש משה והנה שורף כתיב ושל ר"ח היה. ושלשה שעירים קרבו ביום שהוקם המשכן והוא יום שמיני של מלואים שעיר של ר"ח דכתיב (שמות מ) באחד לחדש תקים את משכן אהל מועד ושעיר דנאשון שהקריב לחטאת המזבח ובכל הנשיאים אומר (במדבר ז) שעיר עזים אחד לחטאת ובשעיר שמיני כתיב (ויקרא ט) ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת והשעיר אכלו ושל ר"ח נשרף כדילפינן בתורת הכהנים ד) ובשחיטת קדשים בפ' טבול יום (זבחים דף קא:): **עון עון מלין.** דכתי' בי' ונשא אהרן את עון הקדשים (שמות כח): **מה להלן טומאת בשר.** שאין הלין מרלה על טומאת הגוף אלא על הדם או על האכל או על הבשר של עולה שקרב בטומאה ה) ומרלה לין על הקרבן שמבשירו לרצון שאין הבעלים צריכין להביא קרבן אחר אף כאן טומאת בשר יכפר על האוכל בשר קודש טמא והוא טהור: **אי מה להלן עולין.** מה הלין אינו מכפר על שום חטא אלא מרלה על העולין אף זה ירלה על העולין כי היכי דעביד לין ונפקא מינה דנשבר הלין ולא יכפר על עון האדם האוכל: **עון העדה כתיב.** אלמא מכפר על עון אנשים הוא: **מכדי מיגמר גמרי מהדדי.** בגזירה שוה ניכפר אתרוייהו ניכפר אדידיה כדקאמרת עון העדה כתיב על אדם האוכל טומאת בשר ואמאי דעביד לין לרצות על העולין אם נשבר הלין: **כין זה לזה.** בין ר"ח לר"ח: **אוסה.** ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה: **רב אשי אמר כו'.** ה' יתירא דהעדה ודקדשים דרש למיעוטא:

ניכפרו

ניכפר ציץ אדידיה ואדר"ח. ופ"ת ואמאי לא משני דעון אחד הוא נוגע ולא ב' עונות ויל דגבי ציץ כתיב עון הקדשים וטומאת בשר ועולין הוו תרוייהו עון הקדשים ועוד עון הקדשים משמע שפיר ב' עונות דקדשים משמע קדשים הרבה: **אמר** קרא אותה. אפירכא קמייתא לא מצי לשנויי הכי דאותה דאותה משוס פירכא דלקמן דרגלים אמאי לא מכפרי אדר"ח ודרשה דרב אשי נמי איצטריך לר"ש כר' יהודה דלא משמע ליה אותה כדלקמן: **הכא** נמי שעיר ושעיר. אהיקשא דר' יוסה סמיך כדפרישית לעיל:

ואיתקוש

וכיון דכתיב ושעיר וי"ו מוסיף ואתקש שעירי רגלים לשעירי ראשי חדשים במה שאלו מכפרים אלו מכפרים. איבעיא להו כי קאמר ר' יהודה בחטא שאין סופו להודע. אבל חטא שסופו להודע כמי שיש בו ידיעה לבסוף דמי. ושעיר הנעשה בחוץ ויום הכפורים מכפר וכו'. ופשטנא מהא דתניא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף. מאי טעמא שעיר ושעיר ו' מוסיף ואתקש. ולא אשכחנן לה כפרה במקום אחר. דמי שיש בה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף והעלם בינתים כר קרבן הוא. ומי שיש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף שעיר של יוה"כ הנעשה בפנים תולה. ומי שאין בה ידיעה בתחילה ויש בה ידיעה בסוף של יוה"כ הנעשה בחוץ מכפר על כרחך לא מכפרי שעירי הרגלים אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף. ושעירי ר"ח מכפרין על טהור שאכל בשר קדש טמא דברי ר' שמעון מאי טעמא יליף עון עון מציץ. בשעיר ר"ח כתיב ואת שעיר החטאת דדוש דרש משה וגו' ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה וגו' והיא חטאת דר"ח. ובציץ כתיב והיה על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים וגו' וגרסי' בתחלת יומא (דף ז) על מה הציץ מרצה על הדם ועל הבשר ועל החלב שנטמא כין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון כו'. קחני מיהא בשר שנטמא ונקרב הציץ מרצה כך עון הכתוב בשעיר ר"ח מכפר על טהור שאכל קדש [טמא]. ודחינן אי מה בציץ אינו נושא אלא על עון העולים על גבי המזבח. אף שעיר ר"ח אינו מכפר אלא על העולים. ופרקינן עון העדה כתיב כלומר עון העדה שהקרבן בא על עון העדה והיא החטאת שכפרתה באכילתה כדכתיב ואכלו אותם אשר כופר בהם מלמד שהכהנים אוכלין והבעלים מתכפרין. ואימא שעיר דר"ח מכפר בטהור שאכל קדש טמא ובעולים שנטמאו ונקרבו ג) ונשבר הציץ ואינו מכפר יהא שעיר ר"ח מכפר בשניהם. ודחינן עון כתיב עון אחד הוא נושא ואינו נושא שתי עונות וכו'. רב אשי אמר בשעיר ר"ח כתיב עון העדה ולא הקדשים.

ו) עי' תי' רי"ן מינגז. ב) יו"מ להיכא שנשבר הלין וכו'

תורה אור השלם

1. מדוע לא אכלתם את החטאת במקום הקדש כי קדש קדשים הוא ואתה נתן לכם לשאת את עון העדה לכפר עליהם לפני יי׳:

ויקרא י׳ יז

2. והיה על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לכל מתנת קדשיהם והיה על מצחו תמיד לרצון להם לפני יי׳: שמות כח לח

הגהות הב"ח

(א) נס' ואין אחר כל': (ב) רש"י ד"ה גליי כו' אלא על טומאת: (ג) בא"ר מייניה הס"ד ואח"כ מ"כ כולה מילתא: (ד) בא"ר מה ואתה כא:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה כדאמר וכו' דהוי בסו יכו'. כעין זה ברכות דף מה ע"א תוס' ד"ה שלשה. שבת דף קכג ע"א תוס' ד"ה אמוני. גיטין דף פ ע"ב תוס' ד"ה זו. מיר דף נד ע"ב תוס' ד"ה מ"ש. לקמן דף מא ע"א תוס' ד"ה ומתן. מעילה דף יב ע"ב תוס' ד"ה חלב:

ה) [לקמן י.], ו) [לקמן יוד.], ז) נס"ל: ח) [שעיר מיני דכתיב, ד) [שמיני פרק ב], ט) [פסחים פ:], י) [זבחים נ.],

ניכפרו אדיוס הכפורים. על כפרת שעיר הנעשה בחוץ שאין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף: **הא אמרינן.** לקמן אחת בשנה כפרה זו לא תהא אלא אחת בשנה ואע"ג דהאי בשעיר הפנימי כתיב הא איתקוש להדדי כדאמר במתני' [נ.]: **קס"ד כל חד וחד מחבריה גמר.** של פסח הסמוך לר"ח גמר מר"ח לכפר על הטהור שאכל את הטמא ובר"ח ס"ל לר"מ כר"ש ושל סוכות הסמוך לשל יום הכפורים גמר מדיוס הכפורים לשאין בה ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף ושל יום הכפורים משל סוכות לאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף והדר גמרי כולהו כל חד וחד מדסמיך ליה עליונים מתחתונים ותחתונים מעליונים: **למד מן הלמד.** בהיקש קאמר והני כולהו היקשא הינהו: **כולהו.** מר"ח גמר לטהור שאכל את הטמא ולאש חדש מיניהו לשאין בה ידיעה כלל וכולהו מדיוס הכפורים לאין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף וכן הוא מהן לשאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף: **איברא.** בתמת: **קרא עלי מועד.** במסכת תענית (דף כט.) תמוז דהסיא שתא של שנה הסייה ליליאת מלרים שנשתלחו בה מרגלים בעשרים ותשעה בסיון מלויי מליוהו לתמוז לפיכך אירע בו יום חזרת מרגלים בשמונה בתב ויבכו העם בלילה ההוא[2] בתשעה בתב בכו בכיה של חנם והוקבעה להם בכיה לדורות: **לשבור בחורי.** בחורבן הבית: **וכפרתו שיירה.** שלא הזכיר כאן יש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף בכפרה של אלו: [3]ה"ג **אחת לא משמע ליה.** דכי כתיב אחת בשעיר הנעשה בפנים כתיב: **אלא לעולם אחת משמע ליה נמי אחילון דהא איתקוש ושאני הכא דאמר קרא כו'.** הכי פירושא אחת דמיפיה דקרא דממעטינן מינה שאין אחר מכפר כפרתו דסמיך יכפר לבשנה משמע ליה נמי אחילון דהא בשעיר פנימי כתיב ביה כדכתיב [שמות ל] מדם חטאת הכפורים אחת בשנה יכפר וחטאת

ואיתקוש שעירי רגלים לשעירי ר"ח. ואם תאמר ה"ל דבר הלמד בג"ש דר"מ מלין וחוזר ומלמד מדרגלים בהיקש ופלוגתא היא דרב פפא ומר זוטרא באיזהו מקומן (זבחים דף ג.) ומי הוה אמר דפנימי נמי איתקוש בהאי היקשא דמועדות שהוזכר בסדר קרבן מוספין דכתיב מלבד חטאת הכפורים הוה אתי שפיר דהשתא איתקש רגלים לפנימי דמכפר אטומאת מקדש וקדשיו אבל קשה לר"ש בן יהודה ולר"מ דאית להו דרגלים מכפרים אטהור שאכל הטמא היכי יליפינן הא בהיקש מר"ח ר"מ גופיה לא יליפינן ביה הך כפרה אלא מג"ש מלין וע"ק מי פנימי נמי איתקש בהאי היקשא אמאי איצטריך לרבי יהודה חטאת לה' חטא שאין מכיר בו אלא ה' הא איתקש ר"מ ורגלים לפנימי דמכפר אטומאת מקדש וקדשיו ואיכא לאוקמה בהו אלא באין בה ואין בה וי"ל כיון דאין לאו עבודה היא אלא מכשיר חוזר ומלמד דהא דלמד אינו חוזר ומלמד היינו בעבודה עצמה אבל קשיא לר"מ היכי יליף בר"ח ורגלים אין בה ויש בה מחילון הא חילון גופיה לא גמרינן אלא משעיר הפנימי שמכפר על דבר שיש בה ידיעה ותירץ ר"ת בספר היסר דכיון דהך היקשא דמועד הוי היקשא גמור לחילון ורגלים מר"ח לענין חטא שאין מכיר בו אלא ה' דכתיב ביה בהדיא עבדינן היקשא לכולה מילתא אפילו לדברים דלא גמר אלא בהיקש ממקום אחר וכן מוכח בסוף פרק איזהו מקומן (שם דף מז.):

קס"ד דבכל חד וחד מחבריה גמר **איני והאמר רבי יוחנן** וכו'. השתא לא קשיא עצרת ויום הכפורים מא"ל כדפריך בסמוך משום דכיון דכל חד וחד מחבריה גמר אפילו להך דלא כתב ביה נמי שעיר ושעיר יליף מהך דלעיל הואיל והך דלקמיה כתב ושעיר אבל לקמן פריך שפיר דכיון דכולהו מר"ח גמרי לא מצי למילף עצרת ויום הכפורים דלא כתב בהו ושעיר הואיל ויש הפסק ביניס ובין ר"ח:

אלא דרגלים **ניכפרו אדר"ח.** הא דלא פשיטא ליה דרשה דאותה כמו דרשה דעון משום דר"ש בן יהודה דרים עון ולא דרים אותה וכן צריך לפרש בסמוך גבי דרשה דאחת דפשיטא ליה טפי דרשה דאחת בשנה מדרשה דאחת יכפר:

[4]**מהו** שיקרבו זה בזה. של ר"מ זה בר"ח אחר או של רגל זה ברגל אחר ניחא לכולהו שיקרבו ותימה דבעיא היא בפ"ק דזבחים (דף ו.) מי מכפר עולה אעשה דלאחר הפרשה והשתא מי לא מכפר היאך יקרב הא לא הופרש על טומאה שאירעה בין זה לזה וי"ל דהכא כיון דנאבד נעקר הפרשתו ואחר שהופרש במקומו כיפר על עבירות שהיה לו לזה לכפר וכשיבא ר"מ תחול עליו הפרשה לעבירות שעברו קודם לכן והא דמייתי התם מכבשי עצרת ולא אמרי' כשנשחט הראשון איגלאי מילתא שלא תחול על השני הפרשה עד שעת שחיטה לא דמי כלל לשעיר שאבד דכבשי עצרת על דעת כן הופרשו שישחטו זה אחר זה:

לותה

ואיתקוש שעירי הרגלים לשעירי ראשי חדשים מה שעיר דראש חודש במילתא דקודש מכפרי אף שעירי רגלים במילתא דקודש מכפרי וכי תימא ניכפרו אדראש חדש הא אמרינן [1]אותה אותה נושא עון ואין אחר נושא עון וכי תימא ניכפרו אדיום הכפורים הא אמרי' [2]אחת בשנה [5]כפרה זו לא תהא אלא אחת בשנה אמאי מכפרי אי על שיש בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף האי בר קרבן הוא אי על שיש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף האי שעיר הנעשה בפנים ויום הכפורים תולה אי על שאין בה ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף האי שעיר הנעשה בחוץ ויום הכפורים מכפר על כרחך אינו מכפר אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף: ר' מאיר אומר כל השעירים כפרתן שוה כו': [3]אמר ר' חמא בר ר' חנינא מאי טעמא דר' מאיר אמר קרא שעיר ושעיר הוקשו כל השעירים זה לזה [6]וי"ו מוסיף על ענין ראשון קסלקא דעתך כל חד וחד מחבריה גמר [7]והאמר ר' יוחנן כל התורה כולה למידין למד מלמד חוץ מקדשים שאין למידין למד מלמד הא לא קשיא כולהו מקמא גמרי תינה כל דכתב ביה ושעיר עצרת ויוה"כ דלא כתב ביה ושעיר מנלן אלא [8]אמר ר' יונה אמר קרא [3]אלה תעשו לה' במועדיכ' [9]הוקשו כל המועדי' כולן זה לזה: והא ר"ח לאו מועד הוא איברא ר"ח נמי איקרי מועד כדאמר אביי [10]דאמר אביי תמוז דההיא שתא מלויי מליוהו דכתיב [4]קרא עלי מועד לשבור בחורי אמר רבי יוחנן ומודה ר"מ בשעיר הנעשה בפנים שהוא אינו מכפר כפרתן והן אינן מכפרין כפרתו הוא אינו מכפר כפרתן כפרה אחת מכפר ואינו מכפר שתי כפרות הן אינן מכפרין כפרתו אמר קרא אחת בשנה כפרה זו לא תהא אלא אחת בשנה תניא נמי הכי על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף ועל שאין בה ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף ועל טהור שאכל את הטמא שעירי הרגלים ושעירי ראשי חדשים ושעיר הנעשה בחוץ מכפרין דברי ר' מאיר ואילו שעיר הנעשה בפנים [11]שיירה וכפרתן נמי שיירה: היה ר' שמעון אומר שעירי ראשי חדשים מכפרין על טהור שאכל את הטמא כו': בשלמא דראשי חדשים לא מכפרי אדרגלים דאמר קרא עון עון אחד הוא נושא ואינו נושא שני עונות אלא דרגלים ניכפרו אדראשי חדשים אמר קרא אותה אותה נושא עון ואין אחר נושא עון בשלמא דרגלים לא מכפרין אדיום הכפורים דאמר קרא אחת בשנה [12]כפרה זו לא תהא אלא אחת בשנה אלא דיום הכפורים ניכפרו אדרגלים אמר קרא אחת [7]כפרה אחת מכפר ואינו מכפר שתי כפרות והא כי כתיב אחת בשעיר הנעשה בפנים הוא דכתיב אמר קרא [5]מלבד חטאת

מוסף רש"י

שעיר ושעיר. שעיר הוה מלי למיכתב בכולהו וכתיב ושעיר, וי"ו מוסיף על ענין ראשון להקיש (לעיל ט:). קרא עלי מועד. תמוז דשיולת מרגלים מלויי מליוה וכלו מרגלים דיליהו בט' באב בפרק בתרא דתענית, והוקבעה להם בו בכיה לדורות, ויום עיטור החדש קרוי מועד (פסחים עז:). דאמר קרא אחת בשנה. מרי זימני כתיבי אחת בשנה, וכפר אהכן על קרנותיו אחת בשנה מדם חטאת הכפורים אחת בשנה יכפר, בר"ש דקרא דמן אחת לוכפר על קרנותיו ודרשינן מניה וכפר אחת, שאין כאן אלא כפרה אחת ולימד שאינו מכפר כפרה אחרת, וכפופיה דקרא דמן יכפר לבשנה, דכתיב אחת בשנה יכפר, לומר שאין אחד מכל קרבנות השנה מכפר כפרה זו אלא זה בלבד (לעיל ח:).

1. מִדּוּעַ לֹא אֲכַלְתֶּם אֶת הַחַטָּאת בַּמָּקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא וְאֹתָהּ נָתַן לָכֶם לָשֵׂאת אֶת עֲוֹן הָעֵדָה לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם לִפְנֵי יְיָ׃

ויקרא י יז

2. וְהָיְתָה זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֶת מֹשֶׁה׃

ויקרא טז לד

3. אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיְיָ בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם׃

במדבר כט לט

4. סֶלָה כָּל אַבִּירֵי אַדְנִי בְּקִרְבִּי קָרָא עָלַי מוֹעֵד לִשְׁבֹּר בַּחוּרָי גַּת דָּרַךְ אֲדֹנָי לִבְתוּלַת בַּת יְהוּדָה׃

איכה א טו

5. שָׂעִיר עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם׃

במדבר כט יא

רבינו חננאל

ובציץ כתיב עון הקדשים ולא עון העדה. ר' מאיר אומר כל השעירים כפרתן שוה על טומאת מקדש וקדשיו מאי טעמא ושעיר וי"ו מוסיף ומקיש זה לזה. ואקשינן השלישי אינו למד מן השני דהנה השני תלמוד הוא. וא"ר יוחנן דאין למדין למד מלמד בקדשים. ופרקינן כולהו משעיר קמא ילפי. ואקשינן והא שעיר יוה"כ ושעיר עצרת דלא כתיב בהן ושעיר. ופריק ר' יונה אלה תעשו לה' במועדיכם הוקשו כל המועדים כולם זה לזה. ור"ח נמי אקרי מועד כדאביי דאמר (אמר) [כו'] קרא עלי מועד לשבור בחורי. וא"ר יוחנן מודה היה ר' מאיר בשעיר של יוה"כ הנעשה בפנים שאינו מכפר כפרתן. מאי טעמא אחת כתיב כפרה אחת הוא מכפר ואינו מכפר שתי כפרות. והן נמי אינן מכפרין כפרתו. מאי טעמא אחת בשנה. כפרה שאין מתכפרת אלא פעם אחת בשנה יוה"כ מכפר. תניא נמי הכי דשעיר הנעשה בפנים אין אחד מכפר כפרתו ולא הוא מכפר כפרת אחרים: **מתני'** היה ר' שמעון אומר שעירי ר"ח מכפרין על טהור שאכל טמא ושל רגלים מכפרין כו'. אמרו לו מהו שיקרבו זה בזה. פי' אם לא נקרבו שעירי הרגלים ברגלים. מהו שיקרבו שעירי הרגלים בר"ח. וכן שעיר ר"ח ברגלים. אמר להם יקרבו. הואיל וכולם באין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו: **גמ'** בשלמא דר"ח לא מכפר אדרגלים. עון כתיב בה. עון אחד הוא נושא ואינו נושא שתי עונות. אלא דרגלים אמאי לא מכפרי אדר"ח כו'. ופשוטה היא ואסיקנא אמר קרא